

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14585

01 Ocak 2013

Sayı : 64272063-610 - 421

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-14585)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 03.01.2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101014 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/14585 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Elektrik Üretim Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :

Önerge Cevabı (3 Sayfa)

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14585)

Soru 1:

Termik santrallerin en önemli sorunlarından biri de hava kirliliğidir. Soma Termik Santralinin bacagazından çıkan kükürtler ilçemizdeki vatandaşlarımızın sağlığı için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Soma'da 1991 yılından bu yana yapılan ölçümlerde hava kirliliğinde sınır değerlerinin 3-4 kat aşıldığı görülmüştür. Soma Termik Santrali'nde yakılan kömür sonucu atılan gazların Manisa kent merkezine ve hatta İzmir'in Aliğa ilçesine kadar yayılmış olduğu yapılan bilimsel çalışmalarla ortaya çıkmıştır. Ayrıca Manisa İl Çevre Müdürlüğü tarafından yapılan incelemelerde Soma'daki hava kirliliğinin insan sağlığına ciddi zararlar verdiği sonucuna varılmıştır. Bütün bu gelişmelerin bir sonucu olarak da Soma ilçesinde kanser hastası sayısı dünya standartlarından dört kat fazladır. Kansere bağlı ölümleri azaltmak için Soma Termik Santrali'nin filtre sorununun çözülmesi ve maden ocaklarından dışarıya atılan atıkların yanmasından oluşan karbonmonoksit gazının çıkışının önlenmesi gerekmektedir.

Elektrik Üretim A.Ş.Genel Müdürlüğü tarafından yapımına 1996 yılında başlanan ve 2002 yılında bitirilmesi düşünülen Soma Termik Santrali bacagazı filtrelerinin yenilenme projesinin muammen bedeli 2002 yılı kamu yatırımları projesine göre 60 milyon liradır. Bunun 59 milyon lirası dış kaynaktan oluşmaktadır. Ancak aradan geçen yıllara rağmen bu projeye bir türlü başlanamamıştır. 2012 Yılı Kamu Yatırımları Programına göre Elektrik Üretim A.Ş Genel Müdürlüğü kapsamında çalışmalarına 1996 yılında başlanan ve 2017 yılında bitirilmesi düşünülen Soma-B (1-6) Termik Santrali Bacagazı Tesisi Bacagazı Kükürt Arıtma projesinin başlangıç değeri 816 milyon 332 bin TL'dir. Bu projenin 785 milyon 084 bin TL'si dış kaynaktır. Bu proje için 2011 yılsonuna kadar bin TL'lik kaynak aktarıldığı görülürken 2012 yılında 2 bin TL'lik kaynak aktarılmıştır. Dış kaynak ise hiç gelmemiştir.

Bu kapsamda

- 1996 yılında projeye alman ve 2002 yılında bitirilmesi düşünülen Soma-B (1-6) Termik Santrali Bacagazı Tesisi Bacagazı Kükürt Arıtma projesinin ihalesi 16 yıldır neden yapılamamıştır?

Cevap 1:

Soma Termik Santrali, Baca Gazı Kükürt Arıtma Tesisi (BGKAT) yapımı Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) Yatırım Programına 1996 yılında dahil edilmiş, ancak söz konusu dönemde termik santrallerin özelleştirme sürecinde BGKAT'nin işletme hakkı devrini alan Firma tarafından yapılmasının öngörülmesi ve şartnamelerde bu hususun yer alması nedeni ile bu yatırım gerçekleştirilmemiştir.

Söz konusu tesisin yatırımının gerçekleştirilebilmesi için öncelikle santral ünitelerinde gerekli rehabilitasyon ve modifikasyon işlerinin bitirilmiş olması gerekmektedir. Bu nedenle BGKAT'nin yapım işi, yatırım programında iz bedelle yer almıştır. Dolayısıyla, bu proje için Devlet Planlama Teşkilatı tarafından ödenek ayrılmamış ve Yatırım Programında santraldan üretilen baca gazı şartlarını değiştirecek kazan ve elektrofiltre rehabilitasyonlarına öncelik verilmiştir.

BGKAT, santral ünitelerinden gelen baca gazının içerdiği SO₂ kirleticisini temizlemektedir. Baca gazı içeriği; santral ünitelerindeki yanma şartlarına, kazan verimine ve elektrofiltrelerin verimine bağlıdır. Dolayısıyla, BGKAT yatırımına başlamadan önce kazan ve elektrofiltrelerdeki rehabilitasyon işlerinin bitirilmiş olması ve BGKAT'nin baca gazı durumunun kesin olarak belirlenmiş olması teknik bir gerekliliktir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14585)

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle, Geçici 3 üncü Maddeye eklenen ikinci fıkrada " Özelleştirme sürecindeki termik santrallerden 31/12/2011 tarihine kadar birinci fıkraya hükümlerinin gereklerine uygun hâle getirilmemiş olanların özelleştirme sürecine ilişkin planlamanın Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca Bakanlığa bildirilmesi ve özelleştirilmesi öncesinde, işletmelerin bu Yönetmelik hükümlerine uygunluğunun sağlanması ve işletmecilerinin bu çerçevede alacakları tedbirlere ilişkin planlamalarını Bakanlığa sunmaları gerekir. Bu fıkra kapsamındaki tesislerin işletmecileri, özelleştirme sürecinin tamamlandığı tarihten itibaren üç ay içerisinde iş termin planlarını sunmak ve en geç iki yıl içerisinde çevre izni almak zorundadırlar. Özelleştirme sürecinin tamamlanıp tamamlanmadığına bakılmaksızın, bu tesisler için çevre iznini alma süresi 31/12/2017 tarihini geçemez." ifadesi yer almaktadır. Yönetmelikte yapılan değişiklikle hava kalitesi sınır değerlerinin sağlanması halinde, termin planında belirtilen işlerin dolayısıyla BGKAT'nin yapılabilmesi için 2017 yılına kadar süre bulunmaktadır.

Bugüne kadar ilk iki ünitenin elektrofiltre rehabilitasyonu tamamlanmış, 3. ve 4. ünitelerin elektrofiltre rehabilitasyonu işi için 02.01.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Yapım çalışmaları devam etmekte olup, 2013 yılı sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir. Santralin kazanlarında yapılacak rehabilitasyonu müteakip özelleştirme ile ilgili bir çalışma olmadığı takdirde Bacagazı Kükürt Arıtma Tesisi Projesi için ödenek almak üzere Kalkınma Bakanlığına başvurulacaktır.

Soru 2:

Bu proje için 2013 yılında ne kadar kaynak aktarmayı düşünüyorsunuz?

Cevap 2:

Santral ünitelerinde Kalkınma Bakanlığının ön koşulu olan kazan ve elektrofiltre rehabilitasyonu henüz tamamlanmadığı için 2013 yılı Yatırım Programı Tasarısına söz konusu proje iz ödenekli (2 Bin TL) olarak teklif edilmiştir.

Soru 3:

Soma Termik Santralının bacagazından çıkan kükürt ve diğer gazların Manisa kent merkezine ve hatta İzmir'in Aliğa ilçesine kadar yayılmış olduğu yapılan bilimsel çalışmalarla ortaya çıkmıştır. Manisa İl Çevre Müdürlüğü tarafından Soma'da 1991 yılından bu yana yapılan ölçümlerde hava kirliliğinde sınır değerlerinin 3-4 kat aşıldığı ve hava kirliliğinin insan sağlığına ciddi zararlar verdiği sonucuna varılmıştır. Bütün bu gelişmelerin bir sonucu olarak da Soma ilçesinde kanserli hastası sayısı dünya standartlarından dört kat fazladır. Soma Termik Santral bacagazı kükürt arıtma filtrelerinin takılmaması sonucu vatandaşlarımızın kanserden ölmelerinin sorumluluğunu üstleniyor musunuz?

Cevap 3:

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinin, Geçici 3 üncü Maddesi uyarınca hava kalitesinin (Azot oksitler, Kükürt dioksit ve toz) izlenmesi için kurulması gereken ölçüm istasyonları, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile birlikte belirlenen yerlere yerleştirilmiş ve devreye alınmıştır. Santral çevresinde hava kalitesi sürekli olarak ölçülmekte olup ölçüm sonuçlarından hava kalitesi sınır değerlerinin aşılmadığı görülmektedir. Söz konusu ölçüm sonuçları, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından da takip edilmektedir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/14585)

Soru 4:

İnsan ve çevre sağlığı için büyük bir aciliyet arz eden bu projeyi bir an önce ihale ederek bitirmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 4:

Baca Gazı Kükürt Arıtma Tesisi Projesi, santralde yapılacak olan kazan ve elektrofiltre rehabilitasyonu çalışmalarının tamamlanmasını müteakiben ihale edilecektir.

Ayrıca, Soma B Termik Santrali, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 30.05.2003 tarih 2003/34 sayılı kararı ile özelleştirme kapsamındadır. Elektrik üretim tesislerinin özelleştirilmesi çalışmaları ve özelleştirme kapsamındaki projelere yapılacak yatırımlar ile özelleştirme planı arasındaki ilişki Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.